

روزنامه‌نگاران مجاز در آمریکای لاتین؛ یک ارزیابی

روزنامه‌نگاران توسط مقامات دولتی به مراتب کمتر از تنبیه فرد فرد اعضای انجمن‌های حرفه‌ای، محسوس است، دیکتاتورها معمولاً به مکانیزم دیگری برای تحمیل اراده خود نیاز ندارند. به عکس انجمن‌های حرفه‌ای سرسخت‌ترین مدافعان آزادی مطبوعات هستند. هرچه انجمن‌های حرفه‌ای بیشتر قدرت بگیرند به تدریج بهتر می‌توانند به صورت حایلی میان دولت و مطبوعات، به‌ویژه در زمینه مقابله با خودسانسوری عمل کنند. این خودسانسوری، جدی‌ترین مشکل مطبوعات امروزی است. وانگهی، به‌نظر می‌رسد که مفهوم رایج آزادی مطبوعات در حکومت‌های دمکرات غرب،

دارای تحصیلات دانشگاهی در این رشته باشد یا عضو Coligio باشد. Coligio یک انجمن حرفه‌ای است به این منظور که روزنامه‌نگاری را در عمل توسعه دهد.

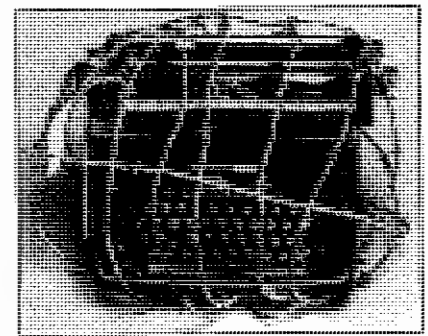
نویسنده این مقاله، یادآوری می‌کند که انجمن‌های حرفه‌ای در آمریکای لاتین غالباً از آزادی بیان در رژیم‌های نظامی یا دیکتاتوری حمایت می‌کنند و مقابله‌ناشران با این انجمن‌ها صرفاً به‌خاطر مسائل اقتصادی است نه دلسوزی آنان برای آزادی مطبوعات.

آیا انجمن‌های حرفه‌ای، آزادی مطبوعات را تهدید می‌کنند؟ در نیم قرن اخیر، آنها غالباً مخالف دولت‌ها بوده‌اند. از آنجا که خودسانسوری ناشی از ارباب

موضوع حرفه‌ای‌سازی روزنامه‌نگاری و در پی آن چگونگی رسیدن به استانداردهای حرفه‌ای، سالهای بسیاری است موردعلاقه روزنامه‌نگاران و عموم مردم بوده است. در آمریکای لاتین کوشش‌هایی برای حرفه‌ای‌گرایی از طریق توسعه نهادهایی به نام "Coligio" - انجمن‌های حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در آمریکای لاتین - صورت گرفته که کنترل دولتی را مورد توجه خاص قرار داده است. شاید هیچ موضوعی در سالهای اخیر در رابطه با مطبوعات آمریکای لاتین این همه مورد مخالفت یا درک غلط در آمریکا قرار نگرفته است. "Coligos" سیستمی است که براساس آن هر شخص برای ورود به عالم روزنامه‌نگاری عملی، می‌باید بنا

نمی‌تواند به صورت کلی یا حتی جزئی در کشورهای جهان سوم قابل طرح باشد. در ایالات متحده آمریکا، آزادی مطبوعات جزئی از میراث ملی شناخته می‌شود، اما به نظر می‌رسد که این مفهوم علی‌رغم متفاوت بودن شرایط اجتماعی و اقتصادی کشورها، در حال تبدیل شدن به یک امر ثابت جهانی است.

درباره نقش ناشران در مقابله با آزادی مطبوعات گفتنی است که آنها، با تمهیداتی، مطبوعات مسؤول و آزاد را بی‌اثر کرده‌اند. در انقلاب اجتماعی اقتصادی مکزیک که در سال ۱۹۹۰ آغاز شد، ناشران محافظه‌کار که به رژیم قدیم وفادار بودند به دسیسه چینی علیه دولت دمکرات و شکننده «فرانسیکو مادرو» (۱۹۱۳-۱۹۱۱) پرداختند. آنها آزادی

مطبوعات را با افسار گسیختگی مطبوعاتی مشتبه ساختند و «مادرو»ی آسیب‌پذیر را زیر سؤال برده، او را به سرنگونی کشاندند و سرانجام موجب قتل او در سال ۱۹۱۳ شده و مکزیک را به مدت چهار سال به خاک و خون کشاندند. نمونه‌ای جدیدتر ذکر کنیم: مطبوعات راست‌گرای شیلی دولت قانونی «سالوادور آلنده» مارکسیست را با پرسش‌های گوناگون خود سؤال‌پیچ کردند و در عین سردادن شعار «آزادی مطبوعات» موجب سرنگونی خونین او شدند، و هفت سال دیکتاتوری ژنرال آگوستینو پینوشه را بر این کشور حاکم کردند. در این هردو مثال، یک روزنامه مسؤول، تحت نظارت انجمن‌های حرفه‌ای می‌توانست مانع از سقوط این دولت‌ها به خودرأیی شده یا

حداقل می‌توانست آنها را اصلاح کند. باید اضافه کرد که تعداد روزافزونی از ناظران آمریکایی، آن روی سکه را به موازات نظرات مخالف علیه انجمن حرفه‌ای روزنامه‌نگاران در امریکای لاتین مطرح می‌سازند. با این وصف، برخی از ناشران آمریکای لاتین در تلاش جهت سرکوب جنبش انجمن‌های حرفه‌ای نمی‌توانند بر انگیزه اقتصادی خود سرپوش بگذارند. مثلاً، مخالفت آنها با چنین سیستمی در برزیل، که آنها را مجبور می‌ساخت حقوق بیشتری به خاطر بازار کار محدود پردازند، آشکار است. انسان روزهای اولیه اصلاحات را در آمریکا به خاطر می‌آورد که طی آن برخی از ناشران شعار «آزادی مطبوعات» را بدان خاطر مطرح ساختند تا بتوانند با «حداقل دستمزده»ی که به فروشندگان جدید

گیرد، نه آنکه محکوم شود. آنچه مهم است آنکه انسان باید همیشه نه فقط آزادی از چه چیز- مداخله دولت - بلکه آزادی برای چه چیز - انجام وظیفه اجتماعی مطبوعات - را مطرح سازد.

برخی از روزنامه‌نگاران در امریکای لاتین اصرار می‌کنند که وجود سیستم انجمن‌های حرفه‌ای برای رهایی از فشارهای دولت، با در نظر گرفتن همه امور، لازم است تا بتوانند با کمک آن کشورها خود را از زیر یوغ وابستگی و یأس نجات دهند. سیستم انجمن‌های حرفه‌ای روزنامه‌نگاران آمریکای لاتین را از وابستگی اقتصادی خفت‌بار به منابع جدید رهایی بخشیده است. این سازمان‌ها، با کسب حقوق بیشتر برای اعضای خود، گام‌های مؤثری به طرف حرفه‌ای شدن کار خود برداشته و مثلاً بر

■ برخی از روزنامه‌نگاران در امریکای لاتین اصرار می‌کنند که وجود سیستم انجمن‌های حرفه‌ای برای رهایی از فشارهای دولت لازم است تا بتوانند با کمک آن، کشورهای خود را از زیر یوغ وابستگی و یأس نجات دهند.

تعداد مؤسسات ارتباطات اجتماعی در منطقه افزوده‌اند. آیا چنین عضویت و آموزشی در سیستم Colegio باید ادواری باشد؟ والتر لیپمن، روزنامه‌نگار برجسته آمریکایی، این پرسش را در همان سال ۱۹۱۹ این چنین پاسخ داد: «ما در تبدیل حرفه روزنامه‌نگاری از یک تجارت تصادفی به یک حرفه منظم و اصولی تا کجا می‌توانیم پیش برویم؟ من معتقدم، خیلی زیاد. زیرا این امر کاملاً غیرقابل تصور است که جامعه‌ای همچون جامعه ما برای همیشه متکی به شاهدان و روزنامه‌نگاران آموزش ندیده و تصادفی باقی بماند.»

Licensing Journalists in Latin America: An Appraisal, Journalism and Mass communication, Vol. 73, No. 4, winter 1996, pp. 778 - 889.

By: Jerry W. Knudson

پرداخت می‌شد، مخالفت کنند. اما روزنامه‌نگاران امریکای لاتین اعتراض می‌کنند که انگیزه‌های آنها تماماً یا حتی بدواً اقتصادی نیست. آنها می‌خواهند در هماهنگی با فرهنگ خاص خود، همچون بولیوی، شأن حرفه روزنامه‌نگاری را «محترم شمرده و با ایجاد سلسله مراتب در آن، آئین‌نامه‌های اخلاقی و رفتاری برای آن به تصویب برسانند». همانگونه که «آدریان نونز» (Adrian Nunez) رئیس انجمن حرفه‌ای روزنامه‌نگاران امریکای لاتین، در کاستاریکا گفته است، قبل از تأسیس این سیستم، روزنامه‌نگاران غالباً توسط سیاستمداران مورد استفاده قرار گرفته و به هر طرف کشیده می‌شدند. این گام‌های مقدماتی بی‌ثبات به سوی حرفه‌ای‌سازی روزنامه‌نگاری باید مورد تشویق قرار